

VẤN ĐÁP HỌC PHẬT

Kỳ 48

Giải đáp: Lão pháp sư Tịnh Không

Thời gian: 08/09/2006

Địa điểm: Hiệp hội giáo dục Phật-đà Hồng Kông

Viết dịch: Ban biên dịch Pháp Âm Tuyên Lưu

Quý vị đồng tu, xin chào mọi người. Hôm nay có 41 câu hỏi. Trước tiên là đồng tu Úc có một câu hỏi.

Hỏi: Rất nhiều chuyên gia học giả ở Úc đều rất có nghiên cứu đối với Phật pháp, đối với giảng giải Phật pháp của lão pháp sư cũng rất có lòng tin. Nhưng hiện tại lão pháp sư dùng thân phận chúng xuất gia, tích cực đề xướng Đệ Tử Quy, hoằng dương Nho học, e rằng đa phần những chuyên gia học giả này sẽ không có hứng thú.

Đáp: Ở trong Phật pháp, chúng ta thường đọc được “Phật không độ người vô duyên”, thế nào gọi là vô duyên? Không có hứng thú đối với Phật pháp tức là người vô duyên. Những chuyên gia học giả có nghiên cứu đối với Phật pháp này, nếu thực sự có nghiên cứu, tôi tin rằng họ nhất định vô cùng hoan hỷ đối với những gì chúng tôi đang làm. Nếu cảm thấy chúng tôi có vấn đề, vậy thì sự nghiên cứu của họ đối với Phật pháp đích thực có sự sai lệch nghiêm trọng.

Thế nào gọi là Phật pháp? Trước tiên làm rõ hai chữ này. Pháp là chỉ hết thảy pháp, là một đại từ chung cho hết thảy lý sự, nhân quả, tánh tướng. Đại danh từ chung của hết thảy vạn sự vạn vật trong vũ trụ gọi là pháp, dùng từ này làm đại từ chung. Phật có nghĩa gì? Phật có nghĩa là giác ngộ; nói cách khác, bạn đều có thể giác ngộ, bạn đều có thể lý giải đối với hết thảy mọi pháp trong vũ trụ nhân sanh. Vậy được rồi, chúng ta nghiên cứu Phật pháp, không cần nhà Nho, bộ phận Nho này chúng ta liền biến thành bất giác, bạn biến thành mê rồi. Phật pháp của bạn thiếu một mảnh, vậy thì không gọi là Phật pháp. Cho nên phải biết Phật pháp là bao gồm hết thảy pháp, Nho cũng bao gồm trong đó, Đạo cũng bao gồm trong đó, hết thảy mọi tôn giáo, học thuật trên thế gian, không có thứ nào không bao gồm trong đó, bạn đều phải hiểu rõ, đó mới gọi là Phật pháp.

Từ chỗ này cho thấy, sự hiểu biết của họ đối với hai chữ Phật pháp này là nghĩa hẹp, không phải là nghĩa rộng. Đại khái chỉ biết những điều Thích-ca Mâu-ni Phật giảng thì gọi là Phật pháp, những điều Thích-ca Mâu-ni Phật chưa giảng thì

không phải là Phật pháp. Cả đời Thích-ca Mâu-ni Phật, 49 năm làm sao có thể giảng hết được? Giảng không hết. Cho nên Thích-ca tác lý luận. Vậy thì bạn nhất định phải hiểu, đây là câu “nghe một biết mười, một nghe ngàn ngộ” mà Phật pháp thường nói tới, có năng lực này thì bạn mới thực sự có thể hiểu được Phật pháp, hiểu rõ Phật pháp, Phật pháp là nghĩa rộng chứ không phải nghĩa hẹp.

Ở chỗ này điều đặc biệt quan trọng là, Thế Tôn năm đó dạy học ở Ấn Độ, trong kinh điển chúng ta thấy được thứ tự của ngài, lúc ban đầu thị hiện đại triệt đại ngộ dưới cây bồ-đề. Phạm phu bình thường chúng ta nhìn thấy Thích-ca Mâu-ni Phật ngồi thiền dưới cây bồ-đề, ngồi thiền mười mấy ngày. Bạn xem kinh Lăng-nghiêm là nói nhị thất, nhị thất tức là nửa tháng; cũng có người nói tam thất, tam thất tức là 21 ngày. Người phàm nhìn thấy Thích-ca Mâu-ni Phật ngồi thiền ở đó, ngồi thiền hai mươi mấy ngày, lại không biết Phật ở trong định mở pháp hội lớn, pháp hội Hoa Nghiêm! Kinh Hoa Nghiêm là giảng ở trong định, hiện tại Tiểu thừa không thừa nhận.

Người Tiểu thừa nói Phật giảng Hoa Nghiêm nhưng chúng tôi không nhìn thấy, cho nên nói Đại thừa không phải là những điều Phật giảng, họ không tin vào chuyện này, cho rằng kinh Hoa Nghiêm là Long Thọ Bồ-tát tạo ra. Long Thọ Bồ-tát có thể tạo một bộ kinh Hoa Nghiêm, vậy thì chúng ta cũng khẳng định ngài ấy là Phật, ngài ấy chắc chắn không phải là người bình thường. Có thể tạo ra Hoa Nghiêm, vậy thì chắc chắn là Phật! Những chuyện này không phải phạm phu chúng ta có thể đoán được, có thể tưởng tượng ra được.

Ở trong định giảng bộ đại kinh này, bộ đại kinh này chính là đức Phật nói ra hết toàn bộ cảnh giới tu hành chứng ngộ của bản thân ngài. Hiện nay chúng ta gọi nó là pháp luân căn bản, Hoa Nghiêm bao hàm hết thảy pháp. Sau khi ra khỏi định, cảnh giới này phạm phu không tiếp nhận nổi, không những phạm phu không tiếp nhận nổi, nhị thừa cũng không tiếp nhận nổi. Quan sát căn cơ của chúng sanh, không thể không tạm gác đại pháp qua một bên, để qua một bên, bắt đầu dạy từ đơn giản, đây chính là ngũ thời thuyết pháp mà chúng ta nói tới. Hoa Nghiêm là thời thứ nhất, thời thứ hai là giảng A-hàm, A-hàm chính là pháp Tiểu thừa, giảng Phật pháp trời người. Tiểu thừa giảng 12 năm, kinh A-hàm giảng 12 năm, có nền tảng 12 năm rồi mới nâng cao lên. 12 năm này giống như tiểu học, tiểu học của Phật giáo, có nền tảng này rồi mới giảng cao hơn một tầng, giống như trung học, gọi là Phương Đẳng, Phương Đẳng

giảng 8 năm, đây là trung học. 8 năm cộng thêm 12 năm trước đó là 20 năm, theo Phật học 20 năm, có nên tăng 20 năm rồi thì Phật mới giảng Bát-nhã.

Thật ra mà nói Bát-nhã là trọng tâm của toàn bộ Phật pháp, môn học Bát-nhã này giảng 22 năm. Bạn liền biết được giảng môn này thời gian dài như vậy, đây là trọng tâm, Bát-nhã giảng điều gì? Bát-nhã giảng lời thật, “vạn pháp giai không”. Kinh Kim Cang là cương yếu của Phật pháp; Bát-nhã Tâm Kinh là tinh hoa của kinh Bát-nhã. 260 chữ này mở rộng ra chính là kinh Đại Bát-nhã, kinh Đại Bát-nhã giảng trong 22 năm. Chúng ta tổng kết 22 năm này giảng điều gì? Nói với chúng ta “hết thấy pháp, không sở hữu, rốt cuộc không, chẳng thể được”, sau khi bạn thực sự hiểu được thì bạn tự nhiên sẽ buông xuống. Hai ngày trước đã nói với các bạn, buông xuống chấp trước đối với hết thấy pháp thế gian, pháp xuất thế gian thì bạn liền chứng A-la-hán; lại buông xuống phân biệt đối với hết thấy pháp thì bạn liền chứng Bồ-tát; cuối cùng vọng tưởng cũng buông xuống thì bạn liền thành Phật. Kinh Bát-nhã là giảng đạo lý này, thực sự nói với hết thấy chúng sanh, bạn là Phật, bạn là Phật thực sự, không hề giả chút nào! Hiện tại bạn trở thành dáng vẻ này, tức là bạn có ba loại phiền não lớn này chướng ngại.

Phiền não vốn không có, phiền não không có, đó là giả; tự tánh của bạn thực sự có, không sanh không diệt, không đến không đi, không thường không đoạn, đó là bản thân bạn, pháp tánh không sanh không diệt mới là chính mình. Hết thấy pháp trong vũ trụ từ đâu mà có? Trong Hoa Nghiêm nói “chỉ do tâm hiện”, tâm này chính là bản tánh, là tâm chính mình biến hiện ta. “Chỉ do thức biến”, tại sao lại trở thành mười pháp giới y chánh trang nghiêm? Đó chính là vọng tưởng phân biệt chấp trước biến hiện ra, nói rõ với chúng ta đạo lý lớn này. 8 năm cuối cùng giảng Pháp Hoa, Niết-bàn, Niết-bàn là giảng một ngày, giảng vào ngày cuối cùng, Pháp Hoa là 8 năm. Đây là mấy giai đoạn dạy học lớn trong cuộc đời Thích-ca Mâu-ni Phật. Từ chỗ này chúng ta hiểu được, Tiểu thừa là A-hàm, Tiểu thừa gọi là gì? Pháp trời người. Vậy người là đạo lý làm người, đạo lý làm người cùng với những điều mà tổ tiên Trung Quốc chúng ta thực sự là không bàn mà hợp.

Khi đó Phật pháp chưa truyền tới Trung Quốc, bạn xem Trung Quốc trong 5.000 năm, tổ tiên dạy chúng ta “hiếu đễ trung tín”. Học thuyết Trung Quốc lấy hiếu đạo làm trung tâm, trọng tâm giáo dục Trung Quốc chính là cha con có tình thân. Sự thân ái của cha con đây là thiên tánh, đây không phải là học mà được. Mục đích giáo dục của Trung Quốc có hai điều, tôi đều thường nêu ra báo cáo với các bạn, mục đích

đầu tiên chính là hy vọng tình thương yêu của cha con vĩnh viễn được duy trì mà không bị biến chất, điều này phải dựa vào giáo dục, cha con chí thân vĩnh viễn sẽ không biến chất. Điều thứ hai chính là tình thương yêu này phải mở rộng ra, mở rộng ra bạn yêu gia đình thì bạn sẽ yêu anh chị em, yêu gia đình, bạn thương yêu người thân bạn bè, thương yêu hàng xóm láng giềng, thương yêu xã hội, thương yêu đất nước, thương yêu hết thảy chúng sanh, mở rộng tình thương yêu. Cơ bản mà nói là giáo dục thương yêu.

Đức Phật trong kinh A-hàm, Tiểu thừa cũng là dạy điều này, Tiểu thừa 12 năm. Chúng ta phải dùng bốn câu trong điều đầu tiên của tịnh nghiệp tam phước, đó chính là cương lĩnh dạy học 12 năm của đức Phật. A-hàm dạy điều gì? Chính là dạy “hiếu dưỡng cha mẹ, phụng sự sư trưởng, từ tâm không giết, tu thập thiện nghiệp”, dạy điều này 12 năm! Từ nền tảng này lại nâng cao lên Đại thừa, phương đẳng chính là Đại thừa. 12 năm không phải thời gian ngắn, kinh Tứ A-hàm rất dài, phân lượng rất lớn. Người Trung Quốc thích đơn giản, không thích phiền phức, cho nên văn chương của Trung quốc, bình phẩm văn chương hay nhất có bốn tiêu chuẩn, gọi là giản - yếu - tường - minh, phải đơn giản, chữ càng ít càng tốt, phải đơn giản, phải ngắn gọn, còn phải chi tiết, còn phải rõ ràng, đây mới là văn chương hay. Cho nên văn chương hay là làm đến trình độ nào? Bạn không thể động vào một chữ. Bạn không thể bớt, bớt đi một chữ thì nói không thông, sẽ đứt đoạn mất; bạn nhiều thêm một chữ thì thừa thãi. Không thêm được một chữ, không giảm được một chữ; lời nói hay cũng là như vậy, lời nói hay cũng chú trọng đơn giản, ngắn gọn, rõ ràng.

Thói quen này hoàn toàn khác với người Ấn Độ, người Ấn Độ thích rườm rà, thích lặp lại. Họ không giống với người Trung Quốc, sách của Trung Quốc đều là mỏng, chữ rất ít. Kinh Phật của Ấn Độ rất dài, đều là không ngừng lặp lại, từ chỗ này chúng ta cũng nhìn ra được Phật pháp giảng đại từ đại bi, chỉ sợ bạn không giác ngộ. Làm gì có chuyện một lần đã giác ngộ? Một lần đã giác ngộ thì đơn giản biết bao, đây là người thượng thượng căn! Phật muốn độ hết thảy chúng sanh, trong hết thảy chúng sanh thì người hạ căn nhiều, người trung căn nhiều, người thượng căn rất ít. Cho nên Phật giảng kinh thuyết pháp không ngại mệt mỏi, chúng ta thường nhìn thấy ngài lặp lại mười mấy lần một câu nói trong một bộ kinh, điều này trong văn chương Trung Quốc tuyệt đối sẽ không có. Sau khi Phật pháp truyền tới Trung Quốc, người Trung Quốc không thích học Tiểu thừa, Trung Quốc có Nho, có Đạo, dùng Nho và Đạo thay thế Tiểu thừa, tuyệt đối không kém hơn. Cho nên Nho và Đạo của Trung

Quốc có thể nói là pháp trời người trong cửa Phật. Luân lý đạo đức tu dưỡng tốt, họ sanh cõi trời, phước báo quá lớn, cõi người không có phước báo này, sanh lên cõi trời. Cho nên người Trung Quốc không học Tiểu thừa, đạo lý là ở chỗ này, không phải là không nghe lời, mà là dùng Nho và Đạo thay thế.

Chúng ta liền biết được, giống như cái cây vậy, cái cây này, cây phải có rễ, có rễ mới là sống, Tiểu thừa là rễ của Đại thừa. Vậy bạn không có rễ, bạn học như thế nào, tới sau cùng kết trái là gì? Kết trái là Phật học. Coi Phật pháp là một môn học vấn đề nghiên cứu, không hề liên quan đến cuộc sống, đến sanh tử của chính mình, nên sanh tử như thế nào vẫn là sanh tử như thế ấy. Tại sao vậy? Vọng tưởng phân biệt chấp trước của bạn đều chưa buông xuống. Tiểu thừa đến sau cùng buông xuống được chấp trước, chứng quả A-la-hán. Nhưng lúc mới đầu cắm rễ, giáo dục cắm rễ này không hề khác với Nho và Đạo của Trung Quốc. Hiện nay chúng ta tu học, hiện tại bao gồm những khu vực khác trên toàn thế giới, đa phần mọi người đều lơ là cắm rễ, cho nên học như thế nào, đích thực là học rất nghiêm túc, rất chăm chỉ học tập, học bao nhiêu năm cũng không có thành tựu, chỉ có thể trở thành tiên sĩ Phật học, nhà Phật học. Đến khắp nơi diễn giảng tới mức hoa trời rơi khắp, nhiều tác phẩm nổi tiếng, nhưng phiền não tập khí chưa hề buông xuống, không đạt được thọ dụng của Phật pháp, là tình huống như vậy.

Hiện nay chúng ta biết được gốc bệnh ở chỗ này, biết được gốc bệnh thì dễ đối trị! Hiện tại chúng tôi đề xướng dùng Đệ Tử Quy của Nho giáo, dùng Cảm Ứng Thiên của Đạo giáo, Thập Thiện Nghiệp của Phật giáo, đây là ba cái rễ của Nho Thích Đạo. Không có ba cái rễ này thì Nho Thích Đạo đều không thể thành tựu, cho dù bạn học nhà nào, bạn nhất định phải có ba cái rễ này. Cho nên trước đây Nho Thích Đạo đều có thành tựu huy hoàng, nguyên nhân ở chỗ nào? Họ không phải là tín đồ Phật giáo, họ cũng học Thập Thiện Nghiệp Đạo, họ cũng cắm rễ này. Nho giáo có rễ của Phật và Đạo, Đạo giáo có rễ của Phật và Nho, Phật giáo cũng có rễ của Nho và Đạo, chúng ta phải hiểu điều này! Bạn mới biết được thành tựu huy hoàng của nhiều đời tổ sư đại đức. Hiện nay chúng ta không đạt được thành tựu này, tức là chúng ta lơ là cái rễ này. Có cái rễ này thì bạn mới có thể tiến vào, không có cái rễ này thì không tiến vào được, đạo lý là ở chỗ này. Chúng ta nhất định phải hiểu.

Nho Thích Đạo ở Trung Quốc dung hợp thành một thể, đây là trở thành văn hóa Trung Quốc. Trên thực tế nếu bạn thực sự muốn tách riêng ra, cái nào là Phật? Cái nào là Nho? Cái nào là Đạo? Không tách riêng được. Bạn xem nhiều đời tổ sư,

bạn nhìn thấy những điều họ nói, những gì họ viết, bên trong đều có trích dẫn Đạo, đều có trích dẫn Nho; trong Đạo giáo có trích dẫn Phật, Nho, trong Nho giáo cũng trích dẫn Đạo, cũng trích dẫn Phật, đã dung hợp thành một thể, cho nên chúng ta nhất định phải rõ ràng, phải thấu triệt văn hóa dung hợp. Nếu người nước ngoài thực sự có thể từ chỗ này mà cảm rỗi Nho Thích đạo, sau đó lại cố gắng học tập thì họ sẽ có thành tựu, họ sẽ có thể lãnh hội được mùi vị pháp thực sự của Phật pháp.

Hỏi: Tiếp theo là hai câu hỏi của đồng tu ở Mỹ, đầu tiên là đệ tử ở trong mộng nhìn thấy ngoại mẫu qua đời, không tới bảy ngày thì bà ấy tự sát qua đời. Đây là nguyên nhân gì?

Đáp: Ngoại mẫu chắc là chỉ bà ngoại. Đây là cảm ứng, đại khái chắc là bà ngoại đối với bạn khá tốt, thường nghĩ đến bạn, bà ấy đã có suy nghĩ quyết tâm muốn chết, bảy ngày trước tới thông báo cho bạn; sau bảy ngày quả nhiên xảy ra chuyện này, nguyên nhân là ở chỗ này. Nếu bạn đã gặp được chuyện này thì bạn nên giúp đỡ bà ấy, nên siêu độ cho bà, ít nhất bạn phải tụng kinh cho bà, bạn phải niệm Phật cho bà. Ví dụ bạn tụng bảy bộ kinh Địa Tạng cho bà, hoặc là tụng 10 bộ kinh Vô Lượng Thọ cho bà, tụng cho bà, bạn hồi hướng công đức cho bà. Kinh Địa Tạng nói rất hay, bạn tụng kinh hồi hướng cho bà, bà nhận được một phần bảy công đức này, sáu phần bảy còn lại tự mình nhận được, bà nhận được một phần bảy. Cho nên nếu bạn tụng 70 bộ thì bà sẽ nhận được 10 bộ; bạn tụng bảy bộ thì bà nhận được một bộ.

Hỏi: Thứ hai, gần đây thân thể của đệ tử cảm thấy không thoải mái, thường xuyên la hét vài tiếng đồng hồ mới có thể bình tĩnh lại, xin hỏi đây có phải là hiện tượng dựa thân hoặc bị người khác hãm hại không? Nên làm thế nào mới có thể lìa xa đau khổ?

Đáp: Đây là có loại đặc trưng này. Bạn nên buông xuống, đối với thân thể mà nói phải thả lỏng, đối với tinh thần mà nói phải buông xuống hết thảy, một lòng niệm Phật, cầu Phật lực gia trì. Phạm là có hiện tượng này, đa số đều là ưa thích cảm ứng, ưa thích thần thông, ưa thích tiếp xúc với quỷ thần mới mắc bệnh này. Nếu bạn tránh xa những quỷ thần này, Phu tử nói rất hay: “Kính quỷ thần nhưng tránh xa”. Chúng ta gặp được thì cung kính họ, không được qua lại với họ, thường xuyên qua lại với họ không phải là chuyện tốt, phải thường xuyên qua lại với Phật Bồ-tát. Thường qua lại với Phật Bồ-tát, quỷ thần không dám tiếp cận bạn. Qua lại với Phật Bồ-tát như thế nào? Hằng ngày đọc kinh Phật, hằng ngày nhìn tượng Phật, hằng ngày lạy Phật, niệm Phật, đây chính là qua lại với Phật Bồ-tát, phải thân cận Phật Bồ-tát.

Hỏi: Tiếp theo là câu hỏi của đồng tu Trung Quốc, đệ tử sơ học, hiện tại đã có gia đình, hy vọng không có con cái mà có thể thực sự toàn tâm toàn ý làm việc cho Phật pháp, cho chúng sanh. Nhưng cha mẹ hai bên và chồng đệ tử không đồng ý, cách làm của đệ tử liệu có trái với lời dạy bảo của Đệ Tử Quy không? Có con cái liệu có ảnh hưởng tu hành và vãng sanh Tịnh độ không?

Đáp: Trong Tịnh Độ Thánh Hiền Lục và Vãng Sanh Truyện, phụ nữ vãng sanh rất nhiều. Đặc biệt là một hai trăm năm gần đây, phụ nữ chiếm vị trí đầu tiên trong tỷ lệ vãng sanh, đa số mọi người đều có con cái; từ đó thấy được, không gây trở ngại. Đặc biệt là xã hội hiện nay, trẻ nhỏ đều lơ là giáo dục thánh hiền, nếu bạn có thể cố gắng dạy dỗ con cái, từ lúc mang thai bản thân bạn có thể thực hành Đệ Tử Quy, đưa trẻ của bạn tương lai là thánh nhân, vậy thì công đức của bạn rất lớn! Đứa trẻ này tương lai không những vinh hiển tổ tiên, mà chúng sẽ cứu đất nước, cứu dân tộc, cứu thế giới, Bồ-tát hóa thân. Cho nên bạn cố gắng dạy chúng, là chuyện công đức lớn, là chuyện tốt lớn; bạn phải học theo ba vị thái thái của nhà Chu. Người Trung Quốc gọi vợ là thái thái, thái thái là gì? Mẹ của thánh nhân, điều này phải cố gắng học tập.

Hỏi: Vấn đề thứ hai, đệ tử Bắc Kinh bằng lòng thuê căn hộ văn phòng kết hợp khách sạn diện tích khoảng 158m2 để làm đạo tràng cho mọi người học Phật nghe kinh, xin hỏi nên là thế nào?

Đáp: Cách làm này tôi không quản được, cách làm phải hỏi Cục tôn giáo Bắc Kinh, Hiệp hội Phật giáo Bắc Kinh, bạn thỉnh giáo họ, đại khái nhất định phải có được công văn phê chuẩn của họ thì mới như pháp. Nếu không, bạn tụ tập cá nhân sẽ không như pháp, như vậy không tốt, đệ tử Phật làm việc nhất định phải tuân thủ pháp luật. Nếu bạn muốn hỏi tôi, tôi có thể cung cấp cho bạn tham khảo, đại sư Ấn Quang dạy chúng ta, lời dạy bảo của ngài, thật ra mà nói chính là giảng cho thời đại hiện nay. Đặc biệt là ở khu vực Trung Quốc, bạn có thể tuân thủ cách làm của họ, không có chuyện chính phủ không chào đón, đó là số lượng người ít, không vượt quá 20 người. Ấn tổ nói cộng tu không được vượt quá 20 người, quy mô rất nhỏ, không phức tạp, chỉ đồng đạo hợp đích thực sẽ có thành tựu, người nhiều thì tạp loạn, nghe giảng kinh hoặc là nghe đĩa. Nghe giảng kinh quan trọng nhất là mới học thì nghe của một người, không được nghe nhiều, nghe nhiều sẽ loạn, càng nghe nghi hoặc càng nhiều, vấn đề càng nhiều; không nghe thì không vấn đề, càng nghe thì vấn đề càng nhiều, vậy thì sai rồi. Phật pháp là tu tâm thanh tịnh.

Hỏi: Câu hỏi thứ ba, người nhà cờ bạc lâu ngày, mượn tiền lãi cao, ép đệ tử trả nợ, đệ tử biết rõ đây là nhân quả, nhưng trong ý niệm, cảnh giới vẫn chưa xoay chuyển được, vô cùng đau khổ. Xin hỏi nên dùng tâm bình thường tiếp nhận nhân quả như thế nào để giải quyết sự bất lực và lo âu trong lòng?

Đáp: Vậy nếu bạn biết nhân quả thì không có chuyện gì rồi, bạn tận tâm tận lực trả cho họ là được, trả xong rồi thì họ sẽ không tìm bạn nữa; chưa trả xong thì vẫn phải trả. Mượn nợ thực sự phải trả nợ, nếu bạn chưa trả hết thì đời sau vẫn phải trả, đời sau trả còn tăng thêm lãi, còn phải trả nhiều hơn so với đời này, không thể không biết điều này. Ngoài ra còn có một phương pháp trả nợ nhanh chóng, có thể mang tiền đi làm công đức, coi như họ làm, thay họ làm, đây cũng là phương pháp trả nợ, công đức đều thuộc về họ.

Hỏi: Câu hỏi tiếp theo, lúc ngồi thiền trong tâm niệm Phật theo mấy niệm Phật, xin hỏi niệm Phật như vậy liệu có phải là không có tâm cung kính hay không?

Đáp: Vấn đề ở chỗ bạn có tâm cung kính hay không? Nếu bạn có tâm cung kính thì niệm như vậy cũng được, không có tâm cung kính thì niệm thế nào cũng không được.

Hỏi: Câu hỏi cuối cùng, con gái con mang thai, người nhà chủ trương mua cá sống về tẩm bổ, nếu người nhà mua cá đã làm sẵn, con niệm Phật, niệm chú vãng sanh hồi hướng cho chúng, sau đó mới nấu. Làm như vậy có được không? Không biết còn có phương pháp bù đắp nào tốt hơn không?

Đáp: Như vậy được, bạn mua sẵn, không phải bạn tự mình giết; nếu người khác đã giết, bạn mua thì được. Bạn niệm Phật, niệm chú vãng sanh hồi hướng cho chúng, tôi tin rằng chúng cũng sẽ cảm kích bạn. Bởi vì con cá này bị người khác mua về thì sẽ không niệm chú vãng sanh cho chúng, sẽ không niệm Phật cho chúng. Phương pháp này là được. Đương nhiên tốt nhất là bản thân có thể thực sự tin tưởng, ý niệm có thể xoay chuyển thành năng lượng của bản thân. Bạn xem tiểu viện Sơn Tây thì sẽ biết, có thể không ăn thịt chúng sanh, trong rau củ cũng sanh ra chất dinh dưỡng rất tốt, gọi là cảnh chuyển theo tâm, đó tức là nói lòng tin. Kinh Hoa Nghiêm hiện nay trong khoảng thời gian này chúng ta đều nói đến lòng tin, sức mạnh của lòng tin không thể nghĩ bàn, phải có lòng tin kiên định, không bị quấy nhiễu bởi thế tục. Tâm thanh tịnh mãnh liệt là chất dinh dưỡng tốt nhất, thanh tịnh, bình đẳng, từ bi, đây là năng lượng vô hạn, hoàn toàn tương ứng với tự tánh.

Hỏi: Tiếp theo là câu hỏi của đồng tu trên mạng, câu hỏi đầu tiên, Di-đà Yếu Giải nói có thể vãng sanh hay không đều do có tín nguyện hay không, phẩm vị cao thấp thì xem công phu sâu cạn. Bỏ qua công phu, toàn bộ ở tín nguyện thì có thể vãng sanh không?

Đáp: Có thể, chỉ cần có tín, có nguyện, đích thực chắc chắn vãng sanh. Vậy nếu không có công phu, tín nguyện của bạn chắc là vãng sanh bậc hạ, ba phẩm hạ trong chín phẩm, đó là dựa vào tín nguyện. Có điều tín nguyện hạnh là một mà ba, ba mà một, có tín nguyện chắc chắn có hạnh; nếu không có hạnh thì tín nguyện của bạn không đáng tin. Ba chữ này là một chữ, có tín chắc chắn có hạnh, có nguyện, có nguyện chắc chắn có tín, có hạnh, là một mà ba, ba mà một. Sẽ không chỉ có một thiếu hai, có hai thiếu một, điều này không có khả năng, phải hiểu đạo lý này. Vấn đề này của bạn là chỉ có tín nguyện, không cần hạnh, bạn đây là tâm lý cầu may, không phải tín thực sự, cũng không phải nguyện thực sự.

Hỏi: Câu hỏi thứ hai, lão pháp sư thường nói chỉ cần nỗ lực tinh tấn, thông thường ba đến năm năm có thể khai ngộ, vậy khai ngộ rồi thì có thể tự tại vãng sanh hay không?

Đáp: Người khai ngộ đích thực có thể tự tại vãng sanh. Như thế nào mới có thể khai ngộ? Nhất định phải đoạn trừ phiền não mới có thể khai ngộ, không đoạn trừ phiền não thì không khai ngộ được. Bạn phải biết, mỗi người chúng ta vốn là giác ngộ. Bạn xem Bồ-tát Mã Minh nói hay biết bao, trong luận Khởi Tín nói “bồn giác vốn có”, vốn dĩ giác ngộ! Vốn dĩ giác ngộ là vốn có; hiện tại bất giác, “bất giác vốn không”, bất giác là gì? Là mê hoặc. Mê chính là vô minh, chính là vọng tưởng, kinh Hoa Nghiêm nói vọng tưởng là mê. Sau khi mê thì bạn lại khởi phân biệt, lại khởi chấp trước, đó chính là càng mê càng sâu, là đạo lý này. Nếu chúng ta có thể không còn chấp trước đối với pháp thế gian, pháp xuất thế gian, không chấp trước cũng phải tu từ từ, dần dần buông xuống. Bắt đầu buông xuống từ chỗ nào? Phương thức mê của mỗi người không giống nhau, ví dụ như tài sắc danh thực thù, có người mê tài nặng, có người mê sắc nặng. Thứ nào nặng thì trước tiên bắt đầu từ thứ đó, thứ nặng có thể buông xuống được thì thứ nhẹ sẽ rất dễ dàng.

Giống như chữa bệnh vậy, rất nhiều loại bệnh, bệnh nào nguy hiểm đến tính mạng, bệnh nào quan trọng nhất thì chữa trị trước, những bệnh khác thì từ từ, bệnh nhỏ mới dễ chữa. Chúng ta buông xuống vọng tưởng phân biệt chấp trước cũng là như vậy, trước tiên bạn bắt đầu từ chấp trước. Nếu thành kiến rất sâu, chuyện gì bản

thân cũng đều có chủ trương, bản thân không thể chấp nhận ý kiến của người khác, vậy thì bạn bắt đầu từ chỗ này. Học tập, tôi có thể bỏ đi thành kiến, tôi có thể tiếp nhận ý kiến của người khác, bạn bắt đầu làm từ chỗ này thì mới là cách. Thực sự không cần buông xuống rất nhiều, chỉ cần có thể buông xuống một chút, công phu đắc lực rồi thì có thể tự tại vãng sanh. Pháp môn vãng sanh này thực sự là không thể nghĩ bàn, bạn có thể thực sự giống như cư sĩ Trần, bất kỳ chuyện gì đều có thể tùy duyên, không còn so đo với người khác, nhìn thấy người khác tốt, rất tốt, nhìn thấy người khác sai lầm, cũng rất tốt.

Gần đây chúng ta đọc câu “thuận nghịch đều thuận”, đây là dạy chúng ta, thuận là thuận cảnh, rất tốt, tùy thuận; nghịch là hoàn toàn trái nghịch, cũng thuận, cũng có thể tùy thuận, chỉ cần không có tổn hại lớn. Tổn hại này là đối với chúng sanh, không phải là đối với bản thân; đối với bản thân tổn hại lớn cũng không sao, cũng có thể không so đo. Nếu như đối với đoàn thể, đối với rất nhiều chúng sanh có tổn hại, chuyện này chúng ta phải tận lực khuyên nhủ ngăn cản, đây là vì người khác, không vì bản thân; bản thân là nghịch tới thuận tiếp tiêu nghiệp chướng. Tai họa lớn của chúng sanh thì cũng phải nghĩ cách giúp đỡ, thực sự không giúp đỡ được, vậy cũng là chúng sanh phải thọ báo này, cộng nghiệp chiêu cảm, vậy thì không còn cách nào. Chúng ta xem, năm đó Thích-ca Mâu-ni Phật tại thế, tộc của ngài bị vua Luru-ly tiêu diệt, Phật cũng dùng rất nhiều phương pháp. Bởi vì vua Luru-ly rất tôn kính Thích-ca Mâu-ni Phật, quân đội của ông đi qua nơi nào, Thích-ca Mâu-ni Phật đều cản đường, quân đội không thể đi qua. Bẩm báo vua Luru-ly, vua Luru-ly nói, được, chúng tôi đi đường khác, kết quả mấy con đường đều bị Phật ngăn lại, sau cùng vẫn không cách nào ngăn được, cộng nghiệp, cộng nghiệp chiêu cảm. Đây là Phật thị hiện cho chúng ta cách làm như thế nào, tóm lại là tận tâm tận lực, cũng không còn cách nào.

Hỏi: Câu hỏi thứ ba, đệ tử nghe lão pháp sư giảng kinh Hoa Nghiêm có cảm nhận sâu sắc, muốn ngừng mà không được, như vậy có được coi là người đương cơ không? Nếu là người đương cơ, vậy thì tại sao giảng xong “phẩm thứ 11 - Tịnh Hạnh” rồi, con đều nghe hiểu nhưng vẫn không thể có cảm thán “học mà thường làm được, chẳng phải vui lắm sao”?

Đáp: Tôi nghĩ do bạn chưa có rỗi, nếu bạn thực sự có thể cảm nhận được, bạn vẫn nên phải thực sự làm được Đệ Tử Quy, Cảm Ứng Thiên, Thập Thiện Nghiệp Đạo, vậy thì bạn sẽ có đạo vị. Bạn nghe hiểu điều này, có thể nghe hiểu phẩm Tịnh Hạnh nhưng bạn không làm được! Bạn phải làm được mới có đạo vị, không làm được

thì không có đạo vị. Đây chính là tại sao chúng tôi phải nhấn mạnh tầm quan trọng của việc bắt đầu học từ rễ. Bạn thực sự có thể làm được, vậy thì làm sao không có đạo vị được? Vị pháp đó sẽ nồng đậm. Từ đó biết được, rễ của tam giáo quan trọng hơn bất kỳ điều gì. Nếu như nói xuất gia, sau khi có rễ này, còn phải cắm rễ xuất gia, rễ xuất gia là Sa-di Luật Nghi, đó là rễ của xuất gia. Phật pháp coi trọng thực chất chứ không coi trọng lời nói, thực sự phải làm được, học rồi phải làm được.

Hỏi: Câu hỏi thứ tư, thế nào là nhập bát niết-bàn?

Đáp: Bát niết-bàn là tiếng Ấn Độ, dịch âm, người Trung Quốc dịch là diệt, “khổ tập diệt đạo” trong pháp tứ đế, bát niết-bàn dịch thành diệt, diệt chính là nghĩa của niết-bàn. Diệt điều gì? Diệt phiền não! Không ngoài điều khác. Diệt kiến tư phiền não thì bạn liền chứng bát niết-bàn trong Tiểu thừa, tức là A-la-hán; diệt trừ phân biệt vọng tưởng thì bạn liền chứng bát niết-bàn trong Đại thừa, bát niết-bàn trong Đại thừa chính là Phật, thông thường chúng ta gọi là thành Phật, cho nên ý nghĩa của nó là diệt. Danh từ phiền dịch rất nhiều, thông thường dùng còn có viên tịch. Tuyệt đối không phải là nói chết đi gọi là niết-bàn, chết đi mà niết-bàn thì mọi người đều không cần tu, người nào mà không nhập niết-bàn? Đó là sai lầm, niết-bàn không phải là chết. Viên tịch là gì? Viên là công đức viên mãn, tịch là thanh tịnh tịch diệt, cũng tức là vọng tưởng phân biệt chấp trước của bạn đều đoạn trừ rồi. Công đức là gì? Chính là câu “hết thảy chúng sanh đều có đức tướng, trí tuệ của Như Lai” mà Phật nói tới. Đức tướng trí tuệ là công đức, công đức của bạn viên mãn hiện tiền thì phiền não tập khí của bạn đều đoạn trừ, đều diệt trừ, đây gọi là niết-bàn. Không thể hiểu sai ý nghĩa này.

Hỏi: Câu hỏi thứ năm, A-di-đà Phật đều thành Phật rồi, tại sao còn phải bát niết-bàn?

Đáp: Vừa rồi bạn đã hiểu được ý nghĩa của bát niết-bàn, tức là công đức của ngài viên mãn. Đây là nói điều gì? Công đức giáo hóa chúng sanh của ngài ở thế giới Tây Phương Cực Lạc viên mãn rồi, ngài muốn rời khỏi nơi này. Ngài rời khỏi không phải là về hưu mà có pháp duyên khác, ngài tới thế giới khác, tới nơi khác dạy học, duyên ngài dạy học ở nơi này tới rồi. Trong kinh giảng rất rõ ràng, sau khi ngài diệt độ, Quán Thế Âm Bồ-tát thị hiện thành Phật, tiếp nối, trong đó không có pháp diệt, giống như chúng ta có tượng pháp, mặt pháp, pháp diệt, không hề có, chỗ của ngài hoàn toàn là chánh pháp. Đây tức là nói rõ Phật không độ người vô duyên, Phật độ những người nào? Trong đời quá khứ đều là có duyên. Có điều bạn phải biết, thọ

mạng của A-di-đà Phật rất dài, tại sao vậy? Chúng sanh hữu duyên quá nhiều, chúng sanh mười phương thế giới đều niệm Phật, cho nên mặc dù ngài muốn nhập bát niết-bàn, thời gian đó quá dài, thực sự là vô lượng thọ, chuyện này chúng ta không cần lo lắng. Đặc biệt là A-di-đà Phật thị hiện thành Phật mới mười kiếp, vô lượng thọ, mười kiếp đó là thời gian rất ngắn. Hiện tại chúng ta tới thế giới Tây Phương Cực Lạc, tương lai ở thế giới đó đều là kỳ cựu, đều là tới rất sớm.

Hỏi: Câu hỏi tiếp theo, bản thân con là người tu tập nội quán, mấy năm gần đây sức khỏe con và mẹ kém đi từ đó. Xin hỏi đây là bệnh nghiệp chướng gây ra cho mẹ, hay là tật xấu của thân thể? Nên xử lý tình huống hiện tại như thế nào?

Đáp: Thân thể không khỏe thì phải đi kiểm tra, bởi vì vừa mới phát bệnh thì dễ dàng chữa trị; nếu như kéo dài quá lâu thì sẽ khó chữa trị, cho nên phải đi tìm bác sĩ. Kiểm tra, tôi kiến nghị tốt nhất là mời bác sĩ Đông y, như vậy tương đối ổn thỏa một chút. Đông y vẫn còn một số bác sĩ lớn tuổi thực sự có y đức, hiện tại Tây y tiếp nhận giáo dục khoa học phương Tây, đại khái đều coi con người không hề khác với động vật thí nghiệm, vậy thì tương đối phiền phức, vẫn là tìm tới Đông y tốt hơn. Đông y kiểm tra cũng tương đối dễ dàng, từ bắt mạch liền có thể kiểm tra ra tình trạng của toàn bộ thân thể. Nếu là bệnh nghiệp chướng, nhất định phải đoạn ác tu thiện mới có thể cải thiện.

Hỏi: Câu hỏi thứ tám, “bồ thí lửa còn gọi là bồ thí khói, là dùng thức ăn hun khói, lợi ích những chúng sanh phi nhân như thân trung âm và cõi quỷ v.v., nhờ oai thần của Quán Âm Bồ-tát gia trì, giúp cho xa lìa mọi đau khổ và nguyên nhân của đau khổ, vĩnh viễn đứng vững trên con đường giải thoát”. Xin hỏi liệu có như pháp không?

Đáp: Bồ thí quỷ thần thì trong Tịnh độ tông không dùng phương pháp này, tức là bình thường chúng ta dùng phương pháp cúng dường, niệm chú Cúng Dường, quỷ thần sẽ đạt được lợi ích. Hiện tại vẫn có đồng tu nói với tôi, ở trong nước, mỗi tháng họ cũng có một lần pháp hội, trong pháp hội có thí thực, có thí thực cho quỷ thần. Lần gần đây nhất chắc là người nấu ăn muốn bớt việc, cho nên những thứ cúng dường ít đi, đặc biệt là rất ít món ăn. Tới buổi tôi quỷ thần tới tìm người này: Tại sao lần trước thí thực phong phú như vậy, lần này tại sao anh lại cúng dường ít như vậy? Đối xử với chúng tôi có phải là không công bằng không? Quỷ tới tìm người này, thực sự có, không phải là giả. Đây là nhắc nhở mọi người cúng dường quỷ thần phải rất nghiêm túc, phải đối xử với họ như khách, không được nặng bên này nhẹ bên kia,

phải thịnh soạn như nhau. Quý thần còn chấp trước hơn con người, tâm phân biệt chấp trước của họ rất nặng.

Hỏi: Câu hỏi thứ chín, thời khóa sáng niệm 48 nguyện, thời khóa tối niệm phẩm 32 đến phẩm 37, thời gian khác có thể đọc thêm kinh Di-đà vài lần để hồi hướng cho pháp giới chúng sanh. Làm vậy liệu có như pháp không? Liệu có xen tạp không?

Đáp: Rất như pháp, không xen tạp, phương pháp này được.

Hỏi: Câu hỏi tiếp theo, học trò từ 8 năm trước nghe lão pháp sư giảng kinh tới nay, từng ở qua rất nhiều đạo tràng, hiện tại có hai vấn đề muốn thỉnh giáo. Vấn đề đầu tiên, người lãnh đạo trong cửa Phật nếu có chuyện không như pháp, liệu đồng tu đi theo có tạo cộng nghiệp về sự tướng không? Hay là do phát tâm mỗi người mà sẽ có biệt nghiệp khác nhau?

Đáp: Đích thực có cộng nghiệp, cũng có biệt nghiệp.

Hỏi: Câu hỏi thứ hai, phát tâm làm nghĩa công trong đạo tràng Phật giáo liệu có phải là tu phước điền trong cửa tam bảo hay không?

Đáp: Vậy phải xem cách làm của bạn như thế nào, bạn làm như pháp thì là tu phước điền trong cửa tam bảo; nếu làm không như pháp là tạo nghiệp trong cửa tam bảo. Cho nên điều này rất quan trọng, đây là phải có trí tuệ để phân biệt thì bạn mới có thể như pháp. Vậy phải dùng tâm thái như thế nào để tu phước? Bạn có thể giữ lục hòa kính là tu phước, hoặc là bạn có thể thực hành Đệ Tử Quy, thực hành Cảm Ứng Thiên, bạn phục vụ cho đại chúng trong cửa Phật, chắc chắn là tu phước; nếu như làm trái, vậy thì không tránh khỏi tạo nghiệp, nhất định phải biết điều này. Thực sự thực hành được Đệ Tử Quy thì cho dù người đó chưa thọ tam quy ngũ giới, người đó muốn niệm Phật vãng sanh đều có thể vãng sanh.

Hỏi: Câu hỏi thứ mười một, tông lâm đạo tràng ở đại lục tôn sùng Quảng Luận, Quảng Luận chính là Bồ-đề Đạo Thứ Đệ Quảng Luận, phong khí rất thịnh, đa phần dùng hình thức lớp nghiên cứu để cộng tu. Do cha mẹ con làm nghĩa công ở đạo tràng này, nhưng cha mẹ vẫn chuyên tu Tịnh độ, không biết liệu có ảnh hưởng tu học hay không? Làm thế nào để chung sống với những người học Phật khác?

Đáp: Nếu bạn thực sự hiểu rõ thì không có xung đột, Bồ-đề Đạo Thứ Đệ Quảng Luận cũng là phương pháp tu hành căn bản, căn bản cũng là sơ học, là tạo nền tảng. Có thể cố gắng tu học, có nền tảng này, sau đó tu học pháp môn khác mới

có thành tựu; nếu như không thể thực hành được thì vẫn có khó khăn như cũ. Trong tưởng tượng của tôi, nền tảng của nền tảng vẫn là Đệ Tử Quy, sau khi thực hành Đệ Tử Quy thì học Bồ-đề Đạo Thứ Đệ Quảng Luận không khó; nếu không vẫn là không dễ dàng. Mật giáo Tây Tạng coi nó là nền tảng.

Hỏi: Câu hỏi tiếp theo, học trò làm nghĩa công quản thu chi của đạo tràng, nếu đạo tràng có những khoản chi không hợp lý, học trò làm sổ sách liệu có tội hay không? Con muốn xin nghỉ công việc này, nhưng sư phụ không vui, hơn nữa cũng chưa có người phù hợp tới tiếp quản. Nên làm như thế nào mới như pháp?

Đáp: Vấn đề này gọi là nhân quả của mỗi người tự mình chịu trách nhiệm, nếu đạo tràng có tình huống này thì vẫn nên xin nghỉ việc là tốt nhất. Bạn kiên quyết xin nghỉ thì vị sư phụ đó nhất định sẽ tìm người tới tiếp quản, ông ấy không thể nào không tìm người được.

Hỏi: Câu hỏi tiếp theo, câu “tôi nghe như vậy” trong kinh Phật tiếng Hán bao hàm rất nhiều ý nghĩa. Nhưng ý nghĩa của câu “tôi nghe như vậy” trong kinh Phật tiếng Anh chỉ là “theo những điều tôi biết, những điều tôi nghe”, xin lão pháp sư khai thị, nên dùng cái nào làm tiêu chuẩn để phiên dịch sang tiếng Anh?

Đáp: Câu tiếng Anh mà mọi người dịch, bạn dùng nó làm tiêu chuẩn là được, đây chính là căn tánh của mỗi người khác nhau. Người Trung Quốc là được ông trời đặc biệt ưu ái, trước đây người phiên dịch kinh điển đều là Bồ-tát tái lai, không phải là người thường. Lúc tôi học Phật thầy giáo nói với tôi, pháp sư phiên dịch kinh điển trước đây đều là người chứng quả, ít nhất đều là tam quả trở lên. Tam quả là A-na-hàm, tứ quả là A-la-hán; trong Đại thừa Viên giáo, giống như trong kinh Hoa Nghiêm của chúng ta nói, đại khái đều là Bồ-tát Ngũ tín, Lục tín. Bồ-tát Thất tín là A-la-hán, Bồ-tát Ngũ tín, Lục tín đều là tương đối có công phu, cho nên là cấp bậc như vậy; hướng hồ còn có pháp thân Bồ-tát càng cao hơn ứng hóa trong đó. Chúng sanh hiện nay phước mỏng, không tu phước báo, những vị Bồ-tát này không tới nữa, phải biết điều này.

Hỏi: Đệ tử có ý định tham gia “Phiên dịch và dịch miệng kinh Phật Trung-Anh”, nhưng bắt buộc phải học ngôn ngữ và chữ viết Trung-Anh, không biết liệu có làm trái với nguyên lý “thâm nhập một môn, huân tu lâu dài” không?

Đáp: Làm công việc phiên dịch, vừa mới nói bạn nhất định phải tu hành chứng quả thì bạn phiên dịch sẽ không sai lầm. Nếu bạn chưa chứng quả, muốn học tập

phiên dịch, ít nhất bạn phải thực sự có tu hành; bạn không có tu hành, hoàn toàn không thể hiểu nghĩa lý trong kinh Phật, hoàn toàn “Chấp chặt nơi văn tự mà giải nghĩa thì oan cho ba đời chư Phật”! Phiên dịch kinh điển là vô cùng không dễ dàng, giảng kinh còn không dễ dàng, huống chi là phiên dịch. Năm đó thầy của chúng tôi dạy chúng tôi giảng kinh, thật ra mà nói, sau khi khai ngộ mới có thể giảng kinh, chưa khai ngộ làm sao có thể giảng kinh được? Vậy hiện tại chúng ta đều chưa khai ngộ, tại sao phải giảng? Không có ai giảng nữa! Trình độ không thể không hạ thấp xuống. Không ai giảng, chúng ta chưa khai ngộ, lúc giảng kinh giảng sai thì có phải chịu trách nhiệm nhân quả không? Phải chịu trách nhiệm nhân quả. Phải làm thế nào? Thầy dạy chúng tôi một phương pháp là giảng chú giải. Chú giải của người xưa, tôi chỉ cần không giảng sai chú giải, giảng kinh sai thì họ chịu trách nhiệm, tôi không chịu trách nhiệm, đây là phương pháp hay. Hiện tại chúng tôi giảng kinh Hoa Nghiêm, giảng điều gì? Chú giải của đại sư Thanh Lương, Hợp Luận của trưởng giả Lý, chúng ta là tham khảo hai thứ này. Họ chú giải sai thì họ chịu trách nhiệm, chúng ta chỉ cần không giảng sai chú giải của họ là được. Chú giải của họ là văn ngôn văn, chúng ta giảng kinh tương đương với chuyển văn ngôn văn thành văn bạch thoại, lại thêm tâm đắc tu học của bản thân chúng ta, làm báo cáo học tập cung cấp cho mọi người tham khảo. Đâu dám giảng kinh chứ! Phải hiểu đạo lý này; phiên dịch kinh còn khó khăn hơn giảng kinh.

Hỏi: Câu hỏi tiếp theo, xin hỏi làm thế nào để mau chóng ngộ nhập tinh hoa của Phật pháp? Đệ tử thực sự hy vọng có thể phiên dịch kinh Phật sang tiếng Anh, để Phật pháp có thể được chấn hưng ở các nước phương Tây. Khẩn cầu khai thị.

Đáp: Chuyện này rất dễ, vấn đề này năm đó lần đầu tiên tôi gặp đại sư Chương Gia, thầy ấy đã dạy cho tôi, thực sự nhìn thấu, buông xuống thì bạn sẽ đạt được tinh hoa của Phật pháp. Bạn xem, bức tranh Phạm Thánh Mê Ngộ Thị Ý mà chúng tôi làm, bạn xem đi xem lại, bức tranh đó rất đơn giản, tốt nhất đều không cần giải thích, đều không cần văn tự, bạn liền nhìn thấy được đạo vị của bức tranh này. Bạn thực sự nhìn rõ ràng, bạn buông triệt để, không cần buông xuống nhiều, chỉ cần buông xuống chấp trước thì bạn liền khai ngộ. Buông xuống được chấp trước, bình thường chúng ta gọi là đại ngộ, nhưng không phải là triệt ngộ; không phải là đại triệt đại ngộ, là đại ngộ, chúng quả vị A-la-hán thì có thể phiên dịch kinh. Tam quả đều có thể phiên dịch kinh, bạn là tứ quả La-hán thì đương nhiên không có vấn đề. Cho nên trong kinh đức Phật thường nói, sau khi chứng đắc A-la-hán bạn mới có thể tin tưởng ý nghĩ

của mình, những kiến giải, những điều bạn nghĩ sẽ không có sai lầm, bạn đã đạt được chánh giác; Vô thượng chánh đẳng chánh giác, bạn đã thành chánh giác. A-la-hán mới là chánh giác, chưa tới A-la-hán đều không coi là chánh giác, phải hiểu đạo lý này. Vấn đề là bạn có thể buông xuống được không? Buông xuống là được.

Hỏi: Câu hỏi tiếp theo, phát tâm sớm tối tụng Tam Thời Hệ Niệm có được không? Làm như thế nào mới như pháp?

Đáp: Sớm tối tụng Tam Thời Hệ Niệm thì không được, không như pháp. Bởi vì Tam Thời Hệ Niệm là siêu độ quỷ thần, sáng sớm quỷ thần không dám ra ngoài. Cho nên Tam Thời Hệ Niệm sớm nhất cũng là sau ba giờ chiều, thời gian thích hợp nhất là sau sáu giờ chiều, thời gian này là thích hợp nhất. Thời khóa sáng đọc không tốt, bạn đọc thì có khả năng quỷ thần sẽ tới gây phiền phức cho bạn.

Hỏi: Câu hỏi tiếp theo, bài vị của “tổ tiên nhiều đời” và “cha mẹ nhiều kiếp” liệu có thể viết cùng nhau không?

Đáp: Tốt nhất là tách riêng, bởi vì đây là hai chuyện. Tổ tiên nhiều đời là như chúng ta ở trên thế gian này, nhiều đời quá khứ; phạm vi nhiều kiếp thì lớn, đó là bao gồm chiều không gian khác nhau. Chúng ta trong đời quá khứ có được thân người, chưa chắc là ở Trung Quốc, có khả năng ở đất nước khác, khu vực khác, thân phận khác, vậy thì không liên quan đến nhiều đời của chúng ta ở Trung Quốc. Phải biết điều này, đây là hai chuyện.

Hỏi: Câu hỏi thứ 18, trong Niệm Phật Viện mua một căn phòng, chuẩn bị chuyên tu, bởi vì việc gia đình liên lụy mà không thể đi được. Liệu có coi là chướng ngại người khác tu hành, sẽ gánh chịu nhân quả hay không?

Đáp: Lời này không rõ ràng lắm, ý nghĩa không rõ ràng. Có phải là giống như niệm Phật đường, mua căn phòng ở đó, bản thân chuẩn bị đi tu hành. Bởi vì việc gia đình mà bạn không thể đi. Không thể đi thì căn phòng của bạn ở nơi đó để trống, chuyện này sẽ không gánh chịu nhân quả. Nếu bản thân bạn không thể tự mình đi tu thì cho người khác ở cũng là chuyện tốt, không muốn cho người khác ở cũng không ảnh hưởng, đây không coi là gánh chịu nhân quả.

Hỏi: Câu hỏi tiếp theo, xin hỏi thiếu năng trí tuệ có phải là bệnh oan nghiệp không?

Đáp: Đa phần là vậy, hơn nữa oan nghiệp có hai nghĩa, một là có oan quỷ dựa thân gây phiền phức, sống ở trong thân thể của bạn; còn một loại khác là nghiệp

chương, tội nghiệp đã tạo trong đời quá khứ, nghiệp chương. Đều có khả năng là hai tình huống này.

Hỏi: Câu hỏi tiếp theo, làm sao giúp đỡ những đứa trẻ bị thiếu năng trí tuệ khôi phục trí lực và giúp đỡ cha mẹ chúng bước ra khỏi đau khổ, cảm nhận được ân đức của Phật pháp?

Đáp: Bạn để họ xem nhiều tiểu viện Sơn Tây, sẽ có sự giúp đỡ đối với họ. Nếu thật tâm sám hối, trước tiên cha mẹ phải thay chúng sám hối, sau khi trí lực của chúng khôi phục, nếu bản thân chúng cùng sám hối thì hẳn là có hiệu quả.

Hỏi: Câu hỏi tiếp theo, có một vị đệ tử Phật kiên thành, năm nay nghiệp chương hiện tiền, trong đầu cả ngày đều sẽ xuất hiện một số thứ rất khủng khiếp, càng tụng kinh càng sợ hãi, cho nên cũng không dám tụng kinh nữa, cả ngày lo lắng bất an, mất ngủ, xin hỏi nên giúp người đó như thế nào?

Đáp: Đây thực sự là nghiệp chương hiện tiền. Nếu như cảm thấy có hiện tượng linh quý dựa thân, hiện tượng sống trong thân thể, vậy thì bạn phải hỏi họ là ai? Nguyên nhân gì mà tới tìm người đó? Sau đó hóa giải, điều giải. Nếu như không phải, vậy đó là tội nghiệp của bản thân trong đời quá khứ, vậy thì bạn phải thực sự sám hối, đoạn ác tu thiện, cầu Phật lực gia trì. Chỉ cần là tâm chân thành thì sẽ có hiệu quả.

Hỏi: Tiếp theo câu hỏi thứ 21, trong lúc con yên lặng niệm thầm thánh hiệu Di-đà, đột nhiên giống như tiến vào cảnh mộng, trước mắt xuất hiện ánh sáng màu xanh dương kỳ lạ, vô cùng chói mắt. Tiếp theo đó giống như trong cảnh mộng, đầu óc vô cùng tỉnh táo, lời nói của đồng nghiệp ở bên ngoài nghe thấy rất rõ ràng. Người hỏi có ba vấn đề, vấn đề đầu tiên, không biết gặp phải cảnh giới này là nên mau chóng tỉnh lại hay là nhất tâm niệm Phật trong cảnh mộng?

Đáp: Nếu bạn có thể nhất tâm niệm Phật trong mộng thì rất tốt, nhất tâm niệm Phật trong mộng thì cảnh giới này sẽ biến mất.

Hỏi: Thứ hai là tại sao thường có cảnh giới này?

Đáp: Thường có cảnh giới này thì không phải là cảnh giới tốt. Vậy làm sao để đối trị? Cảnh giới hiện tiền không được để ý đến nó, nhất tâm đề khởi chánh niệm, như vậy là được. Chỉ cần bạn không để ý đến nó, sau một khoảng thời gian tự nhiên sẽ không còn nữa. Trước đây tôi từng gặp chuyện như vậy, cũng có một vị đồng tu ưa thích ngồi thiền, thường xuyên ngồi thiền, cảnh giới xuất hiện, xuất hiện là cảnh

giới cõi quý, đều gặp qua mười điện Diêm vương, hơn nữa thường xuyên nhìn thấy. Ông ấy nói thân thể của Diêm vương, quý không cao, đại khái chỉ cao gần một mét, tới nói với tôi. Tôi nói thỉnh thoảng nhìn thấy thì không sao, thường nhìn thấy thì không phải là chuyện tốt. Ông ấy hỏi tôi phải làm sao? Tôi nói ông không cần ngồi thiền nữa, ông đổi ngồi thiền thành lạy Phật. Sau khi ông ấy đổi qua như vậy, đại khái sau hơn nửa năm thì không còn cảnh giới này nữa. Lúc chỉ tịnh là rất dễ dàng, không có công phu định lực thực sự, ma rất dễ dàng tới quấy nhiễu.

Hỏi: Câu hỏi thứ ba, biểu hiện của niệm Phật công phu thành phiền là gì?

Đáp: Công phu thành phiền là nói vọng niệm của bạn ít đi, ý niệm vừa khởi thì câu Phật hiệu của bạn lập tức đề khởi, Phật hiệu có thể thay thế vọng niệm này. Vọng niệm này cho dù là niệm thiện, là niệm ác, chỉ cần ý niệm đề khởi, Phật hiệu lập tức có thể đề khởi, đây chính là công phu thành phiền. Người bình thường vọng niệm đề khởi thì sẽ quên mất Phật hiệu, cho nên nói vọng niệm này tiếp nối vọng niệm kia, vậy thì không có cách nào, vãng sanh rất khó, vô cùng khó khăn. Tức là vọng niệm của chúng ta vừa đề khởi, Phật hiệu liền theo đó đề khởi, đây là công phu chín muồi, công phu niệm Phật chín muồi mới có hiện tượng này. Cho nên người xưa nói, “không sợ niệm khởi, chỉ sợ giác chậm”, một niệm Phật hiệu này là giác, dùng một niệm này có thể thay thế hết thấy vọng niệm, để trong tâm thường có Phật, không có vọng niệm, đây chính là công phu thành phiền. Có công phu này cũng có ba bậc chín phẩm, công phu thành phiền ba phẩm thượng có thể tự tại vãng sanh, muốn đi lúc nào thì có thể đi lúc đó, cho nên đây là sự thù thắng của pháp môn niệm Phật, không nhất định phải đạt nhất tâm, bạn nói đạt nhất tâm thì càng không lời nào để nói. Công phu thành phiền ba phẩm thượng đã có thể tự tại vãng sanh, vậy thì bạn thực sự được tự tại, sanh tử tự tại.

Hỏi: Câu hỏi tiếp theo, đức Phật dạy chúng ta phải thương yêu cuộc sống, làm một người tốt có ích đối với bản thân, gia đình và xã hội. Mặt khác, đức Phật lại dạy chúng đệ tử phải chuyên tâm niệm Phật thoát ly sanh tử luân hồi, vãng sanh Tây Phương. Xin hỏi hai điều này có mâu thuẫn không?

Đáp: Không mâu thuẫn, tự lợi lợi tha là một không phải hai! Bởi vì bạn lợi ích người khác, thật ra mà nói chính là lợi ích chính mình. Nguyên mà bạn phát, chúng sanh vô biên thế nguyện độ, làm thế nào độ chúng sanh? Bản thân hiện thân thuyết pháp, làm tấm gương rất tốt để cảm hóa người khác, đây chính là lợi tha. Mặc dù làm những chuyện này, tâm địa thanh tịnh, không có ý nghĩ danh văn lợi dưỡng

xen tạp trong đó. Tại sao vậy? Bởi vì ý nghĩ đó của bạn là cầu sanh thế giới Cực Lạc, cho nên đều có thể buông xuống thế gian này, vì chúng sanh làm những chuyện này là nhắc lên được. Buông xuống được, nhắc lên được, buông xuống và nhắc lên là một chuyện, không phải là hai chuyện, nó không có mâu thuẫn. Học Phật như vậy gọi là công phu đặc lực thực sự, ở trong đó được tự tại.

Hỏi: Câu hỏi tiếp theo, đối với bệnh nhân mắc bệnh nan y, biết được thời gian của mình không còn nhiều nữa, liệu có nên từ bỏ chữa trị, để mặc nó phát triển hay không?

Đáp: Chuyện này xem tiểu viện Sơn Tây nhiều hơn thì bạn sẽ hiểu được, không phải là để mặc nó phát triển. Có thể từ bỏ chữa trị, nhất tâm niệm Phật, trong tâm của bạn không có tạp niệm, không có sợ hãi, quên mất bệnh tật, rất có khả năng bệnh ung thư sẽ không còn nữa. Đây là điều gì? Chữa trị bằng tâm lý còn hiệu quả hơn chữa trị bằng thuốc men rất nhiều, cho nên tâm thanh tịnh có thể chữa bệnh.

Hỏi: Câu hỏi tiếp theo, đệ tử đọc Lăng-nghiêm Thông Nghị của đại sư Hám Sơn, (điều này rất hiếm có), thế là phát nguyện trước tượng Quán Thế Âm Bồ-tát ở chùa Pháp Nguyên, “dùng pháp môn nhĩ căn viên thông đi thẳng vào biển Như Lai đại viên giác, giác ngộ hết thảy chúng sanh trong thiên hạ”. Đến nay thấm thoát đã hơn 10 năm, niệm niệm điên đảo, hạnh hạnh tạo nghiệp, biển khổ mê sâu, xin lão pháp sư từ bi chỉ dạy.

Đáp: Pháp môn này của Quán Thế Âm là không sai, nhưng có lợi đối với người thượng căn, người căn tánh trung hạ rất không dễ dàng tu học. Cho nên người căn tánh trung hạ tu pháp môn niệm Phật thì tương đối đáng tin, pháp môn niệm Phật có mâu thuẫn với pháp môn nhĩ căn viên thông không? Nói cho các bạn biết là không có. Đại đức xưa dạy cho chúng ta phương pháp niệm Phật tương ứng với nhĩ căn viên thông của Quán Âm Bồ-tát, Phật hiệu sanh khởi từ trong tâm, trong tâm thực sự có Phật. Sanh khởi từ tâm, niệm ra từ miệng, nghe vào từ tai, như vậy sẽ dễ dàng nhiếp tâm. Như vậy cũng tương ứng với nhĩ căn viên thông của Quán Âm Bồ-tát, tâm sanh, miệng niệm, nghe vào từ tai. Vậy bạn dùng phương pháp này thì có thể xa lìa phiền não, có thể đạt niệm Phật tam-muội, có thể nhiếp tâm, tâm này sẽ không chạy ra bên ngoài.

Hỏi: Câu hỏi cuối cùng, đệ tử phát nguyện, “tu thành chánh quả, thừa nguyện tái lai, hoằng pháp lợi sanh ở thế giới Ta-bà, giảng kinh thuyết pháp độ chúng sanh. Chúng sanh thọ khổ, đệ tử không thành Phật, chúng sanh độ tận mới chúng Bồ-đề”.

Con chỉ là một phàm phu tập khí sâu nặng, không biết liệu có phải là nguyện suông hay không? Nếu như phát nguyện suông, liệu có thể đổi thành cầu sanh Tịnh độ, sau đó quay thuyền từ trở lại có được không?

Đáp: Bản thân bạn đã có câu trả lời rồi. Nhưng nói tới nói lui tại sao công phu tu hành của bạn không đắc lực? Bao gồm những điều đã nói phía trước, đều do lơ là gốc rễ. Nếu bạn thực sự cắm vững rễ của tam giáo rồi thì không ai không đắc lực, bạn mới biết được tầm quan trọng của giáo dục nền tảng này, tuyệt đối không thể lơ là. Lúc nhỏ lơ là, hiện tại học bù vẫn còn kịp, không phải là không kịp! Hơn nửa năm nay chúng tôi ở An Huy - Lư Giang, trung tâm giáo dục văn hóa bắt đầu mở từ tháng 11 năm ngoái, tới nay chưa được một năm. Chúng tôi triệu tập 30 vị giáo viên, chúng tôi yêu cầu họ tự mình làm được Đệ Tử Quy 100%. Không cần hỏi người khác, cách học của người khác như thế nào không liên quan đến mình, bản thân mình phải làm được, chính mình làm được. Không tới ba tháng họ đều làm được, rất hiếm có!

Chính sách của Trung Quốc hiện tại không phản đối học Nho, đối với tôn giáo vẫn là có hạn chế, trong trung tâm giáo dục không được học tập tôn giáo, cho nên không được học Thập Thiện Nghiệp Đạo, Cảm Ứng Thiên là đạo giáo cũng không được học. Ba cái rễ chỉ còn một cái, một cái rễ cũng được xem là khá rồi, sức mạnh của ba cái rễ sẽ lớn! Hiện tại do vấn đề của chính sách đất nước, không được học hai cái rễ kia, chỉ cắm một cái rễ. Cái rễ này cắm vững rồi thì hai cái rễ kia tương đối dễ dàng, nếu như có cơ hội học sẽ rất nhanh. Công phu cắm rễ thực sự sẽ đắc lực, cho dù là học Nho, học Phật, học Đạo đều không khó. Cho nên chúng ta phải có nhận biết, có nhận thức đối với giáo dục nền tảng này, nhất định phải nghiêm túc tu học, bạn cắm rễ này chính là tự độ, tự mình được lợi ích lớn! Bạn thực sự có thể cắm xuống rễ này thì bạn mới có thể thực sự giúp đỡ người khác. Tại sao vậy? Bạn giảng kinh thì người khác sẽ tin tưởng, vì bạn làm được rồi; bạn không làm được thì người khác sẽ không tin tưởng. Bản thân nhất định phải làm được trước, sau đó mới dạy người khác.

Hỏi: Tiếp theo có bốn câu hỏi của đồng tu Hồng Kông, câu hỏi đầu tiên, mở kinh Địa Tạng ra, tội ngũ nghịch thập ác mà đức Phật nói tới, tất cả các tội con đều đã làm, phàm phu tội nặng giống như con có thể sám hối vãng sanh không? Phải hạ công phu trong tâm địa như thế nào?

Đáp: Tôi muốn hỏi bạn, tội nghiệp bạn tạo, bạn có sát hại cha của mình không? Có thể tội không nặng như vậy. Bạn có thể giết mẹ không? Cũng không làm ra tội

nặng như vậy. Trong kinh Quán Vô Lượng Thọ, vua A-xà-thế giết cha, giam lỏng mẹ, liên thủ với Đề-bà-đạt-đa phá hòa hợp tăng, đều tạo tội ngũ nghịch thập ác, lúc vua A-xà-thế lâm chung sám hối niệm Phật, ông ấy vãng sanh rồi. Hiện tại trong Đại tạng kinh có một bộ kinh Vua A-xà-thế chính là kể về câu chuyện này. Tạo ngũ nghịch thập ác thông thường mà nói, trong Quán kinh nói tạo ngũ nghịch thập ác, vãng sanh Tây Phương Cực Lạc là hạ phẩm hạ sanh. Chúng tôi cũng cho rằng vua A-xà-thế là hạ phẩm hạ sanh, kết quả trong kinh nói, Thích-ca Mâu-ni Phật nói, vua A-xà-thế vãng sanh là thượng phẩm trung sanh, chúng tôi đọc được vô cùng kinh ngạc, mới biết được công đức sám hối không thể nghĩ bàn. Do điểm này mang lại gợi ý rất lớn cho chúng ta, chúng ta nhất định không được coi thường những người tạo tác tội nghiệp, nói không chừng tương lai họ lâm chung sám hối vãng sanh còn cao hơn mình, mình còn không bằng họ! Cho nên công đức sám hối không thể nghĩ bàn. Đương nhiên tâm sám hối cũng có chín phẩm, phải xem bạn dùng tâm gì, thực sự sám hối triệt để thì sức mạnh đó quá lớn!

Hỏi: Câu hỏi thứ hai, Hiệp hội Hồng Kông, đại khái chắc là chỉ Hiệp hội giáo dục Phật-đà của chúng ta, hiệp hội liệu có thể lập một nhóm nhỏ trợ niệm vãng sanh, giúp cho đồng tu niệm Phật ở đây không cần lo lắng không có ai trợ niệm, không cần phiền não vì chuyện hậu sự không?

Đáp: Chuyện này trước đây chúng tôi cũng đã nghĩ tới, bởi vì hiệp hội ở trong tòa nhà này, tòa nhà này là tòa nhà thương mại, chúng ta hoạt động ở trong này thì không có vấn đề, nhưng người không được ở lại đây, nơi này không được nấu nướng, cho nên rất không thuận tiện, vô cùng không thuận tiện, đây là duyên khác nhau. Nếu tương lai có môi trường tốt, chúng ta lại dọn đến một môi trường khác, tốt nhất là độc lập, có ký túc xá, có giảng đường, có niệm Phật đường, có nhà ăn, tự mình có thể nấu nướng, vậy thì quá thuận tiện. Chúng tôi rất hy vọng có giảng đường như vậy, vậy thì thời gian chúng ta giảng kinh, tôi luôn hy vọng mỗi ngày có thể khôi phục lại 4 tiếng đồng hồ, hiện tại rất không thuận tiện. Tôi sống ở Hồng Kông, lão cư sĩ Trần có một căn hộ cho tôi ở, quyền sở hữu của bà ấy, tôi có quyền sử dụng, cũng rất thuận tiện. Bà chỉ đưa cho tôi một chiếc chìa khóa, tôi không cần quan tâm bất kỳ chuyện gì, ngay cả tiền điện, tiền nước, tiền điện thoại đều là bà chi trả, tôi không biết gì hết. Nhưng có khoảng cách xa như vậy, khoảng cách thực sự mà nói không phải là quá xa, từ khu dân cư Happy Valley đến nơi này, nếu không có đèn đỏ thì chỉ hết 10 phút. Nhưng kẹt xe rất nghiêm trọng, thông thường đều phải tốn nửa

tiếng đồng hồ, trên đường kẹt xe nghiêm trọng. Chuyện này đã là rất hiếm có rồi, chúng ta nên hài lòng. Thành lập một nhóm nhỏ trợ niệm, trước đây chúng tôi từng nghiên cứu qua, hiện tại duyên vẫn chưa chín muồi. Người thực sự nhiệt tình, tự mình có đạo tràng thì thuận tiện, không có đạo tràng, thông thường trợ niệm, tôi không biết bệnh viện ở Hồng Kông có cho phép trợ niệm hay không, Đài Loan thì được. Hiện tại ở nước ngoài, ở bệnh viện Úc cũng mở cửa, chính phủ cũng đồng ý, có thể tiếp nhận các tôn giáo khác nhau làm cách thức chăm sóc lúc lâm chung của họ, đây là một chính sách thực sự nhấn mạnh tính nhân văn. Ở Úc có một trung tâm chăm sóc lúc lâm chung, là do Kitô giáo mở, làm rất hay, chăm sóc rất chu đáo. Mặc dù là Kitô giáo làm, nhưng bất kỳ tôn giáo nào cũng cho phép bạn làm theo ý mình. Cho nên người niệm Phật chúng ta lúc lâm chung vắng sanh có thể ở chỗ họ, người tham gia trợ niệm chúng ta, họ đều không trở ngại, đều có thể tiếp nhận, vô cùng hiếm có; thật sự thông tình đạt lý thì họ tuyệt đối không có chấp. Chúng tôi cũng vô cùng tán thán trung tâm này, chúng tôi cũng giúp đỡ kinh phí cho trung tâm, hiện tại đã mấy năm rồi, mỗi tháng chúng tôi tặng 10.000 đồng cho trung tâm làm kinh phí, tức là một năm 120.000 đồng. Trung tâm là mở cửa, mặc dù là Kitô giáo, trong đó đều là các nữ tu chủ trì, bất kỳ tôn giáo nào cũng đều hoan nghênh.

Hỏi: Câu hỏi tiếp theo, người nhà ăn thịt, nếu ăn cơm cùng nhau, trước khi ăn cơm liệu có thể niệm mười câu Phật hiệu không?

Đáp: Có thể, niệm Phật hiệu thì đối với thịt của chúng sanh cũng là siêu độ cho chúng, chúng cũng rất khó được! Là chuyện tốt. Cho nên sau khi niệm Phật hiệu, cũng có thể niệm chú cúng dường đơn giản, thông thường chúng ta nói “cúng dường Phật, cúng dường pháp, cúng dường tăng, cúng dường hết thảy chúng sanh”.

Hỏi: Câu hỏi sau cùng, pháp sư trẻ tuổi bất kính trưởng bối, trước mặt mọi người phê bình thực phẩm của tín chúng không tốt, xin hỏi đây có phải là thời kỳ mạt pháp, tà sư thuyết pháp không?

Đáp: Bạn có thể lãnh hội được đã rất tốt rồi, những hiện tượng này trong thời kỳ mạt pháp rất nhiều. Hiện tại pháp sư trẻ tuổi bất kính trưởng bối là có nguyên do của nó, lúc họ chưa xuất gia họ đã không tôn kính trưởng bối, thậm chí ngay cả cha mẹ cũng không tôn kính, chuyện này trong xã hội hiện nay quá phổ biến! Không sát hại cha mẹ đã không dễ dàng rồi, thường nghe nói tới. Đây là nguyên nhân gì? Đây chính là căn nguyên động loạn của thế giới hiện nay, chúng ta lo là giáo dục. Giáo, nhất định phải bắt đầu dạy từ nhỏ, không dạy từ nhỏ, chúng đã tạo thành thói quen,

vậy thì dạy không nổi nữa, không nghe lời bạn. Đặc biệt là xã hội hiện nay mỗi gia đình đều có tivi, trẻ nhỏ học lớp 1 đã dùng máy vi tính, tôi không biết Hồng Kông có giống vậy không? Lúc tôi ở Mỹ, đại khái là mười mấy năm trước, trẻ nhỏ lớp 1 ở Mỹ đã dùng máy vi tính. Trong máy vi tính rất phức tạp, cho nên người làm cha mẹ lơ là nên không biết, cho rằng trẻ nhỏ học tập tốt, bạn xem buổi tối muộn như vậy rồi vẫn còn chăm chỉ, đâu biết được chúng đang xem những chương trình không nên xem.

Cho nên trẻ nhỏ từ nhỏ đã học hư, đây là căn nguyên xã hội hiện nay động loạn, chúng ta không thể không biết, không thể không thận trọng đề phòng. Trong nhà quản nghiêm hơn chẳng nữa, một khi đi học liền hư, chúng sẽ học hư. Một số trẻ ở trong nước khá ngoan, vừa đi du học liền hư, ví dụ này quá nhiều! Tiếp nhận tư tưởng của người phương Tây, không tin tưởng luân lý đạo đức, không tin tưởng có nhân quả báo ứng, chuyện này có phiền phức hay không? Đợi đến ngày nào đó chúng tin thì đã muộn rồi, không biết đã tạo bao nhiêu tội nghiệp? Đây là cộng nghiệp của thời đại này, chúng ta không thể không thận trọng đề phòng. Phương pháp đề phòng chỉ có nghiêm túc dạy dỗ, dạy dỗ là bản thân mình phải làm được, bản thân mình không làm được thì trẻ nhỏ sẽ không tiếp nhận.

Cho nên muốn đời sau tốt, bản thân nhất định phải làm tốt, phải làm ra tấm gương tốt, con cái của bạn từ nhỏ nhìn thấy thì chúng mới có thể cảm rể. Tại sao vậy? Hiện tại truyền thông càng ngày càng phát triển. Tôi tin rằng ba năm sau truyền hình băng thông rộng sẽ thay thế vệ tinh. Truyền hình băng thông rộng là gì? Hiện tại có người dùng điện thoại di động, điện thoại di động có thể xem tivi, cái này đã phát triển. Không cần phải dùng tivi, bạn đều có thể thu sóng được kênh truyền hình của mỗi nhà trên toàn thế giới. Máy thu sóng chuyên dụng để xem tivi, tức là giống như tivi hiện tại của chúng ta, sau này sẽ làm thành giống như cái hộp nhỏ nhỏ, bạn bỏ trong túi, cho dù đi đến nơi nào thì bạn cũng đều có thể xem. Bạn nói xem chuyện này phiền phức không? Hai tuần trước Đài Loan mang tới những máy móc này cho tôi xem, sau khi tôi xem xong, tôi nói với họ, chưa chắc là chuyện tốt. Tôi biết sẽ phát triển theo phương hướng này, tôi đoán khoảng 5 năm, hiện tại nhìn tình hình thì e là 3 năm sau sẽ phổ biến. Cho nên nhu cầu cấp bách chính là những tài liệu giảng dạy tích cực này, chúng ta giảng kinh có thể tận dụng kênh truyền hình này để phát sóng, rẻ hơn rất nhiều. Hiện tại chi phí dùng truyền hình vệ tinh rất cao, nếu dùng băng thông rộng thì sẽ bớt rất nhiều chuyện, không cần dùng vệ tinh nữa.

Hiện tại chúng tôi khuyến khích, phải tận dụng những công cụ này để làm công việc hoằng pháp lợi sanh, đồng thời cũng khuyến khích phát sóng nhiều hơn những nội dung tích cực, có ý nghĩa giáo dục. Hiện tại có rất nhiều đồng tu nói với tôi, chính phủ Trung Quốc đã bắt đầu chú ý đến chuyện này, chương trình truyền hình vào khung giờ vàng, giết trộm dâm dối như trước đây đều đã bắt đầu ngăn cấm. Nhưng hiện tại không tìm được phim hay để thay thế, Du Bồn Xương nói với tôi, Tê Công Truyện của ông ấy lại mang ra chiếu, đã rất nhiều năm rồi hiện tại lại mang ra chiếu. Đây là nhất thời không tìm được phim hay. Đây đều là chuyện tốt, cho nên tôi khuyến khích họ tận lực làm ra phim hay. Hiện tại gần đây Liễu Phạm Tứ Huấn có thể phát sóng rồi, có 23 tập có thể phát sóng. Mặc dù không hoàn toàn lý tưởng, đây là tôi bảo ông ấy làm, không hoàn toàn lý tưởng, nhưng dần dần cải tiến, hy vọng tương lai có phiên bản thứ hai, phiên bản thứ ba, càng làm càng tốt hơn. Du Tịnh Ý Công Ngô Táo Thần Ký, hiện tại có 8 tập, còn có thể làm nhiều hơn.

Những thứ tích cực như câu chuyện lịch sử, luân lý đạo đức, nhân quả báo ứng, những thứ này hay! Vô cùng hay. Những tài liệu này trong sách cổ Trung Quốc và trong kinh Phật quá nhiều, dùng không hết! Chỉ cần mọi người để ý sử dụng những tư liệu này, cố gắng viết ra những kịch bản hay, dùng phương pháp này. Đặc biệt là phát triển truyền hình băng thông rộng, đây là chi phí thấp, hiệu quả thù thắng, nên cố gắng làm theo mục tiêu này, đây là chuyện tốt. Hiếm có được chính phủ đề xướng, chính phủ cũng ý thức được thứ này hại người! Quá nghiêm trọng rồi, cho nên là một chuyện tốt. Từ chỗ này chúng ta nghĩ tới, vấn đề xã hội hiện nay nghiêm trọng, chính là không có luân lý đạo đức nữa, bất hiếu cha mẹ, bất kính trưởng bối, không có tâm yêu thương, tham lam. Chỉ có một mục tiêu đó là nhìn vào tiền, ngoài tiền ra thì không quan tâm đến bất kỳ điều gì, không từ thủ đoạn, vậy thì nguy rồi, thật quá đáng sợ!

Hôm kia tôi giảng kinh từng nhắc tới, người thế gian tranh giành ngũ dục lục trần, cho rằng những thứ này là vui; trong niềm vui của ngũ dục lục trần có đau khổ thực sự, bạn không từ thủ đoạn, đời sau bạn sẽ tới tam đồ địa ngục, thực sự khổ! Hiện tại bạn có thể chịu đựng một chút, có thể tùy duyên, không chạy theo đời sống vật chất, bạn sống rất vui vẻ; người khác nhìn thấy hình là như hơi khổ một chút, trong nỗi khổ này có niềm vui thực sự! Thích-ca Mâu-ni Phật thị hiện cho chúng ta, chúng ta nhìn thấy thực sự là khổ, ngủ dưới cây một đêm, ăn một bữa giữa ngày, thực sự khổ. Thực ra trong đó ngài có niềm vui thực sự, niềm vui của ngài chắc chắn vượt

hơn làm quốc vương, niềm vui của ngũ dục lục trần. Nếu không vượt hơn thì tại sao ngài phải làm chuyện này? Đây là điều mà người bình thường chúng ta không nghĩ tới được, không biết được trong đó của ngài có niềm vui thực sự. Cho nên Khổng tử, Nhan Hồi, bạn xem trong Luận Ngữ nói: “Học mà thường làm được, chẳng phải vui lắm sao!” Đó là niềm vui thực sự. Niềm vui thực sự của Phật Bồ-tát còn cao hơn rất nhiều bậc so với niềm vui này, chúng ta không thể không biết điều này. Chúng ta phải dùng tâm để thể hội, phải nghiêm túc học tập, tận lực giảm bớt dục vọng về vật chất, không chạy theo những thứ này.

Chúng ta truy cầu đạo đức, đề cao cảnh giới của chính mình, đề cao linh tánh của chính mình; nói cách khác, hy vọng đời sau không còn lục đạo luân hồi. Bạn xem phương Tây trong nửa thế kỷ này, chúng ta đọc được rất nhiều bài báo đã xuất bản, người phương Tây hiện tại tin tưởng con người có luân hồi, có nhân quả báo ứng. Hiện tại số người tin tưởng đã tăng lên, đại khái có khoảng một phần ba tin tưởng có báo ứng, tin có luân hồi. Tin luân hồi thì họ rất hoan hỷ, con người không chết, đời sau lại biến thành người, đổi cơ thể khác. Chuyện này họ không biết, chúng ta rất rõ ràng, đời sau lại tới cõi người thì gọi là gì? Gọi là ở lại lớp. Công khóa của đời này bạn chưa học tốt thì đời sau ở lại lớp. Ở lại lớp có gì vinh dự chứ?

Nếu như công khóa trong đời này của chúng ta, học tốt công khóa làm người rồi thì bạn sẽ sanh cõi trời. Nếu lại làm người mà làm không tốt, tạo rất nhiều tội nghiệp thì không có chuyện ở lại lớp, bị giáng cấp, giáng cấp thì tới ba đường ác, giống như bạn đi học vậy, bạn bị giáng cấp; nhất định phải làm tốt công khóa của đời này thì mới thăng cấp. Có năng lực thăng cấp, niệm Phật vắng sanh chắc chắn sanh Tịnh độ, chúng ta phải hiểu đạo lý này. Không gặp được pháp môn Tịnh độ thì chắc chắn sanh lên cõi trời, họ sẽ không đọa lạc, phải hiểu điều này. Người bình thường không biết, cho rằng đời sau lại có được thân người, họ không biết được đó là ở lại lớp, họ không biết được họ chưa làm tốt công khóa. Được rồi, hiện tại đã hết thời gian, câu hỏi của chúng ta cũng vừa trả lời xong.